

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Győri Ítéltábla a dr. Iglódi Endre ügyvéd által képviselt **felperesnek** a Dr. Kovács Mihály Ügyvédi Iroda által képviselt **I.r. és II.r. alperesek** ellen 6.187.482,-Ft kölcsöntatozás és járulékainak megfizetése iránti perében a Zala Megyei Bíróság 2009. szeptember 21. napján kelt 6.P.21.782/2008/27. számú ítélete ellen az I-II.r. alperesek részéről 28. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

Az ítéltábla a megyei bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az I-II.r. alpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg az államnak az illetékügyekben eljáró hatóság külön felhívására 371.300,- (Háromszázhetvenegyezer-háromszáz) Ft feljegyzett fellebbezési illetéket, a felperesnek pedig 15 napon belül 150.000,- (Egyszázötvenezer) Ft másodfokú perköltséget.

Az alperesek viseljék a fellebbezéssel felmerült költségeiket.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felperes módosított keresetében kérte, hogy a bíróság kölcsöntartozás jogcímén 6.187.482,-Ft és ennek 2008. január 26-tól a kifizetés napjáig járó évi 20 %-os kamata, továbbá 1.246.022,-Ft-nak 2008. január 26-tól 2008. október 16-ig járó, évi 20 %-os kamata egyetemleges megfizetésére kötelezze az alpereseket. Előadta, hogy a felek között 2008. január 19-én kölcsönszerződés jött létre, amely az alperesek részéről tartozás-elismerést foglal magában. Az alperesekkel szemben kibocsátott fizetési meghagyás 1.246.022,-Ft tőke erejéig jogerőre emelkedett, ennek kamatára is igényt tart.

Az alperesek ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték, vitatták a követelés jogalapját és összecszerúségét is. Védekezésük szerint a 2008. január 19-én létrejött kölcsönszerződés színlelt volt, a leplezett szerződés voltaképpen a felek közötti közös üzleti vállalkozásban

való megállapodást takarja. A sikertelenül végződött üzleti vállalkozás pénzügyi kockázatát nem lehet csak az alperesekre áthárítani. Másodlagosan a túlzott mértékű kamat mérséklését kérték.

A megyei bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletében kötelezte az alpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 6.187.482,-Ft-ot és ennek 2008. január 26-tól a kifizetésig járó évi 20 %-os kamatát, továbbá 1.246.022,-Ft-nak 2008. január 26-tól 2008. október 16-ig járó évi 20 %-os kamatát és 752.300,-Ft perköltséget. Kötelezte az alpereseket, hogy fizessenek meg felhívásra egyetemlegesen az államnak 177.600,-Ft feljegyzett kereseti illetéket.

Határozata indokolásában megállapította, hogy az alperesek a felperessel abban állapodtak meg, hogy közös beruházás keretében Magyarországon szállodát építenek és működtetnek. E célból ún. projekt társaságként alapították a "A" Kft-t, melynek tagjai és egyben ügyvezetői az alperesek lettek. A társaság "**Helység**"1-en ingatlant vásárolt, elkészíttette a beruházáshoz szükséges, a teljes üzleti tervet és a látványterveket, továbbá az ingatlan értékebecslését. Ennek ellenértékét, 4-5 millió Ft körüli díjat az alperesek a felperes által adott pénzből fizették ki "**B**"-nek. A tervek kitérnek arra is, hogy a hotel igazgatói tisztségét a felperes fogja betölteni.

A felek a beruházás finanszírozását hitelintézet révén kívánták biztosítani. Az ezzel kapcsolatos ügyintézésben a felperes is közreműködött. Később a felek úgy döntöttek, hogy a szálloda helyett lakóházat építenek, a lakások értékesítéséből befolyt összeget pedig egymás között megosztják, mégpedig úgy, hogy 20 % "**B**"-t, 20 % a felperest, míg 60 % az alpereseket illeti.

A szükséges tervdokumentációt az alperesek mindkét beruházáshoz "**C**" tervezőtől rendelték meg és az összesen kb. 3 millió Ft tervezői díj egy részét a felperes fizette ki. A lakásépítési beruházás megvalósítására sem került sor.

A bíróság megállapítása szerint az I.r. alperes 2003. december 10. napján az általa kiállított átvételi elismervénnyel igazoltan 7 millió Ft kölcsönt vett át a felperestől, vállalva annak 11,5 %-os napi kamattal való visszafizetését. A 2004. április 25-i átvételi elismervénnyel igazoltan az I.r. alperes 5 millió Ft kölcsönt vett fel 12 %-os napi kamattal.

A 2006. január 5-én írásban kötött kölcsönszerződésben az alperesek elismerték, hogy a fentiek szerint összesen 12 millió Ft kölcsönt vettek fel 11,5, illetve 12 %-os kamatfizetés ellenében. A teljes bizonyító erejű magánokiratban rögzítették, hogy az elszámolások összegeként a tartozás 2005. december 31-én 14.894.040,-Ft volt, melyet az alperesek kamatokkal együtt 2006. március 31-ig vállaltak megfizetni. A kamat mértékét évi 12 %-ban határozták meg. Kikötötték, hogy késedelem esetén további évi 8 %-os kamat megfizetésére kötelesek.

2007. január 15-én a felek újabb kölcsönszerződés megállapodás megnevezésű okiratot állítottak ki, mely tartalmazta, hogy a tartozás összege az elmaradt kamattörlesztések miatt 2006. december 31. napjáig 15.681.473,-Ft-ra nőtt. Az ügyleti kamat mértékét évi 12 %-ban, a késedelmi kamatot pedig 8 %-ban határozták meg.

2008. január 19-én teljes bizonyító erejű magánokiratba foglaltan kölcsönszerződés jött létre, melyben az alperesek elismerték, hogy 2008. január 1. napjától 7.433.504,-Ft-tal tartoznak a

felperesnek, a kölcsön visszafizetésének határideje 2008. április 30., az ügyleti kamat évi 12 %, míg a késedelmi kamat évi 8 %.

A bíróság ítélete jogi indokolásában mindenekelőtt kiemelte, hogy a felperes hivatkozásának megfelelően a 2008. január 19-én írásban kötött szerződés az alperesek részéről tartozás-elismerést foglal magába. A megyei bíróság az alperesek védekezésére figyelemmel elsődlegesen az érvénytelenségi kifogás tárgyában határozott. Ennek során rámutatott, hogy az alpereseknek kellett volna bizonyítaniuk, hogy az okiratba foglalt kölcsönszerződés színlelt volt, a felek szerződéskötési akarata nem kölcsönszerződés megkötésére, hanem egy közös üzleti vállalkozásban való megállapodásra irányult.

A bíróság a tanúvallomások, valamint a per során csatolt okiratok alapján megállapította, hogy a felperes a szállodavezetői teendők majdani ellátásának vállalásán túl a beruházás előkészítésében, a finanszírozáshoz szükséges hitel felvétele érdekében tartott egyeztetéseken, üzleti tárgyalásokon maga is részt vett, ő fizette ki a fentiekkel kapcsolatosan felmerülő egyes kiadásokat (tervezői díj egy részét, az értékbecslés, a látványtervek és üzleti terv készítésének díját). A másodjára tervezett lakásépítési projekt körében a megállapodás szerint a nyereségből is részesedett volna. Mindez azonban a bíróság álláspontja szerint nem igazolta a 2008. január 19-i kölcsönszerződés színlelt voltát. Olyan peradat nem merült fel, hogy az alperesek az általuk elismerten átvett pénzüsszeget nem az okiratban feltüntetett jogcímen, vagyis kölcsönként kapták volna a felperestől. Ebből a szempontból nem bír relevanciával az, hogy az alperesek a kölcsönösszeget mire használták fel.

A bíróság az érvénytelenségi kifogás alaptalanságára figyelemmel kiemelte, hogy a Ptk. 242. §. (1) bekezdéséből következően az alpereseknek kellett volna bizonyítaniuk az okirat tartalmával szemben, hogy kölcsön-, illetve kamattartozásuk a felperes felé nem, vagy nem a kereseti kérelemben foglalt összegben áll fenn. E tekintetben azonban semmilyen bizonyítékot nem szolgáltatottak, nem bizonyították azt sem, hogy 2006 januárjától 2008 januárjáig 14 millió Ft-ot fizettek a felperesnek. Nem csatolták azt a II.r. alperes által hivatkozott elismervényt sem, mely szerint kétszer 5 millió Ft-ot vett át tőlük a felperes.

A bíróság a másodlagos ellenkérelem körében úgy ítélte meg, hogy sem a kikötött ügyleti, sem pedig a késedelmi kamat nem volt túlzott mértékű, így annak mérséklésére a szerződéskötéskor hatályos Ptk. 232. §. (3) bekezdése, valamint 301. §. (4) bekezdése nem ad lehetőséget.

Az alperesek fellebbezésükben az ítélet megváltoztatását és a felperes keresetének elutasítását kérték. Álláspontjuk szerint a bíróság a tényállást nem teljes körűen állapította meg és helytelen jogi következtetésre jutott. Hangsúlyozták, hogy a szállodaprojekt a felperes kezdeményezésére indult, aki tisztában volt azzal, hogy az alpereseknek pénzügyi lehetőségeik korlátozottak, ő rendelkezett banki kapcsolattal és a projekthez szükséges vendéglátós szakmai végzettséggel, az alperesek társasága pedig a szükséges ingatlannal. Bizonyítást nyert a felperes aktív részvétele a projekt pénzügyi megvalósításával kapcsolatos tárgyalásokon, bizonyos költségek kifizetése terén.

Bizonyított, hogy a felperes ténylegesen nemcsak kívülállóként a tanácsaival vett részt az ügyintézésben, hanem személyesen, saját neve alatt tett jognyilatkozatokat. **"B"**

tanúvallomása szerint a lakásprojektet is közösen készültek megvalósítani, ekkor már a részesedési arányokat is megállapították, ez igazolja, hogy a szállodaprojekttel kapcsolatosan a felperes nem kölcsönként adta a 12 millió Ft-ot.

Bizonyított, hogy a bíróság által értékelt kölcsönszerződések megírására, illetve az ezt megelőző átvételi elismervények keletkezésére csak akkor került sor, amikor már megíúsult a banki hitelfelvétel. A tanúvallomások egyértelműen utalnak arra, hogy a felperes és az alperesek között közös üzleti vállalkozás állt fenn, ennek kockázatát közösen kötelesek viselni. Emiatt az elsőfokú bíróság ítéletében foglaltakkal szemben a felek közötti kölcsönszerződés színlelt.

A másodfokú eljárás során megtartott tárgyaláson az alperesek bemutatták a 2007. szeptember 26-án és november 2-án kelt, kétszer 5.000.000,-Ft felperes általi átvételét igazoló elismervényeket.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az ítélet helybenhagyását kérte.

Az alperesek fellebbezése az alábbiak szerint nem megalapozott.

A megyei bíróság a per eldöntéséhez szükséges körben lefolytatta a bizonyítási eljárást. A beszerzett peradatok okszerű és maradéktalanul helytálló értékelésével helyes tényállást állapított meg, döntésével és annak indokaival - azok részletes megisméltése nélkül - az ítéltábla egyetértett, a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel csupán az alábbiakat emeli ki.

A peranyag részét képező okiratok (az összesen 12.000.000,-Ft kölcsönösszeg átvételéről szóló elismervény, valamint a 2006, 2007 és 2008 januárjában létrejött - az alperesek részéről tartozáselismerő nyilatkozatot magában foglaló - kölcsönszerződések), továbbá az alperesek által eszközölt - a felperes által is elismert - részteljesítések kétséget kizáróan igazolják, hogy a felek között kölcsönjogviszony jött létre.

Az alperesek és a felperes közös üzleti vállalkozására irányuló szándékaival kapcsolatos peradatok - ahogy arra az elsőfokú bíróság helyesen utalt - nem szolgálnak elegendő alapot a szerződés semmisségének alátámasztására.

A kölcsönszerződés színleltségére alapított semmisségi kifogást tehát az elsőfokú bíróság megalapozottan utasította el.

A 2008. január 19-én keletkezett kölcsönszerződés az alperesek részéről a tartozás jogcímére és összegére egyaránt kiterjedő tartozáselismerő nyilatkozatot foglal magába.

A sorozatos - tartozáselismerő nyilatkozatot tartalmazó - kölcsönszerződésekkel a felek időszakonként, az alperesek részteljesítését figyelembe véve elszámoltak és meghatározták a kölcsöntartozás fennálló egyenlegét.

A 2008. január 19-i megállapodásban foglalt tőkeösszeg és kamatai megfizetését az alperesek részben sem igazolták.

A másodfokú eljárás során bemutatott átvételi elismervények értékelésére a Pp. 141. §. (6) bekezdése és a Pp. 235. §. (1) bekezdése nem biztosít eljárásjogi lehetőséget, mindemellett azonban utal arra az ítéltábla, hogy az átvételi elismervényekkel igazoltan sorra kerülő

részteljesítésekre a felperesi követelés alapjául szolgáló 2008. január 19-i megállapodást megelőzően került sor és abban elszámolást nyertek.

A fentebb kifejtettekre figyelemmel az elsőfokú bíróság a Ptk. 242. §. (1), valamint 523. §. (1) bekezdésének helyes alkalmazásával marasztalta az alpereseket az ítéletében meghatározott tőkeösszeg és a kamatok megfizetése tekintetében. Utóbbi körében utal arra az ítéletábra, hogy az alperesek fellebbezésükben maguk sem vitatták az elsőfokú bíróság azon helytálló álláspontját, hogy a 2008. január 19-i megállapodásban meghatározott ügyleti és késedelmi kamat mérséklésére a Ptk. 301. §. (4) bekezdése nem biztosított lehetőséget.

A fentiekre tekintettel az ítéletábra a megyei bíróság ítéletét a Pp. 253. §. (2) bekezdése alapján helybenhagyta, az eredménytelenül fellebbező alpereseket pedig a Pp. 78. §. (1) bekezdése alapján kötelezte a feljegyzett fellebbezési illeték állam javára, míg a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §. (2) bekezdés a.) pontja és (5) bekezdése alapján megállapított - a felperesi jogi képviselő nyilatkozatára figyelemmel ÁFA-t nem tartalmazó - ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltség felperesnek való egyetemleges megfizetésére.

Győr, 2011. január 26. napján

Dr. Zámbo Tamás sk.	Dr. Maurer Ádám sk.	Dr. Menyhárdné dr. Sarmon Hedvig sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró

A kiadmány hitelélül:
Kiadó:

Az ügy tömör összefoglalása:

Az alpereseknek a tartozáselismerő nyilatkozatukra figyelemmel azt kellett volna bizonyítaniuk, hogy tartozásuk nem áll fenn, bírósági úton nem érvényesíthető, vagy a szerződés érvénytelen.

A vitatott kölcsönszerződés többszöri írásbeli megerősítése és a részteljesítések együttesen kizárják a kölcsönszerződés színleltségre alapított semmisségének megállapítását.

Alkalmazott jogszabályok: 1959. IV. törvény 207. és 242. §.